

Spis treści

Prolog. Za kamerą i przed ekranem	13
Rozdział 1. Sport jako substytut wojny	29
1.1. Od egzystencji, konfliktu i walki – do gry	29
1.2. Wojenne mity i fakty	33
1.3. Wojny sportem podszyte	36
1.4. W roli mediatora	39
1.5. Wentyle konfrontacji	43
1.6. Stadion i okolice	48
1.7. Bez widzów – bez emocji	52
1.8. Agresja, złość, zemsta. Motywacje	55
1.9. Z kim mamy do czynienia?	60
1.10. Wewnątrz sportu. Podziały i struktury	70
Rozdział 2. Pionierzy, debiuty, transformacje	77
2.1. Eksperymenty	77
2.2. Polskie ewolucje	81
2.3. Kryzysy i przełamania	89
2.4. W zasięgu sympatyka wielkiego sportu	96
2.4.1. Polsat	96
2.4.2. Platforma Canal + ...	99
2.4.3. Eleven Sports	102
2.4.4. Eurosport	103
2.4.5. TVN	105
2.4.6. Inne stacje	105
2.5. Pierwszy sportowy, ale zapomniany	106
Rozdział 3. Teatr przychodzi do domu	109
3.1. Sport jak teatr	110
3.2. Wątpliwości i kontrowersje	112

3.3. Teatr, a może performans?	115
3.4. Zanim kurtyna pójdzie w górę	119
3.5. Kryteria kwalifikacji imprezy do transmisji	124
3.5.1. Ranga imprezy i popularność dyscypliny	125
3.5.2. Rachunek ekonomiczny	130
3.5.3. Telegeniczność (telewizyjność)	133
3.5.4. Widowiskowość	136
3.6. Zastosowanie kryteriów	137
3.7. Konsument towaru	141
3.8. Pora i czas emisji	143
3.9. Tarapaty genologiczne	147
3.9.1. Przegląd stanowisk	147
3.9.2. Pozycjonowanie rodzajów i gatunków	149
3.9.3. Rodzaje sportowego dziennikarstwa telewizyjnego	152
3.9.4. Próba zdefiniowania gatunków hybrydowych	157
3.9.5. Publicystyka kwalifikowana	158
Rozdział 4. Telewizyjna transmisja sportowa	
jako przedsięwzięcie artystyczne	165
4.1. Mutacja przekazu i odbioru	165
4.2. Dwie rzeczywistości	167
4.3. Ranga artystyczna	170
4.4. Dramaturgia transmisji sportowej i jej rodzaje	173
4.4.1. Dramaturgia zewnętrzna zastana	174
4.4.2. Dramaturgia zewnętrzna pobudzona	176
4.4.3. Dramaturgia samotworząca się	178
4.4.4. Dramaturgia tworzona	179
4.5. Rola kamery i realizatora w budowaniu dramaturgii	180
4.6. Odkodowanie znaczeń a dramaturgia	183
4.7. Dramaturgiczne zabiegi realizacyjne	189
4.7.1. Replay (powtórka)	189
4.7.2. Mikrofon efektowy	194
4.7.3. Grafika komputerowa	196
4.8. Dramaturgia a estetyka i etyka obrazu	199
4.9. Kontaminacja	203
4.10. Cykliczność	206
Rozdział 5. W szponach rynku, pieniądza i oglądalności	207
5.1. Sport jako towar medialny	207
5.2. Prawa rynku	212
5.3. Cennik	217
5.4. Telemetria	226

5.5. Imperium nadal atakuje. Rekordy	227
5.6. Polskie notacje	232
5.7. Ofensywa kanałów sportowych	237
5.7.1. Świat	237
5.7.2. Polska	239
5.8. Oglądalność sportu w detalach	247
5.8.1. Igrzyska olimpijskie – świat a Polska	247
5.8.2. Igrzyska Olimpijskie Londyn 2012	249
5.8.3. Igrzyska Olimpijskie Soczi 2014	251
5.8.4. Igrzyska Olimpijskie Rio de Janeiro 2016	252
5.8.5. Igrzyska Olimpijskie Pjongczang 2018	254
5.8.6. Przykładowe zestawienia roczne	255
5.8.7. Piłka nożna ligowa	260
5.8.8. Żużel	266
5.8.9. Siatkówka	269
5.8.10. Koszykówka	270
5.8.11. Piłka ręczna	271
5.8.12. Formuła 1	273
5.8.13. Kolarstwo	274
5.8.14. Inne dyscypliny	274
5.9. Konkluzje po badaniach oglądalności	276
Rozdział 6. Komentator jako immanentna część transmisji sportowej ...	279
6.1. Historyczne aspekty komentarza telewizyjnego	279
6.2. Prymat obrazu	284
6.3. Sposoby operowania słowem podczas transmisji	286
6.3.1. Retoryka	286
6.3.2. Intonacja	288
6.3.3. Interpretacja	290
6.4. Dwie przestrzenie – dwa języki	291
6.5. Osobowość komentatora	293
6.6. Współczesny profesjonalizm komentatora	295
6.7. Podstawowe cechy profesjonalnego komentowania	298
6.7.1. Fachowość	299
6.7.2. Kultura języka, walory głosowe i dykcyjne	300
6.7.3. Uznanie dominacji obrazu	300
6.7.4. Wybór wiodących dyscyplin	301
6.7.5. Relacje z odbiorcą	301
6.7.6. Walory psychofizyczne	302
6.7.7. Wybór opcji obiektywizmu	303
6.7.8. Doświadczenie i wiarygodność	304
6.7.9. Samoocena i samokształcenie	304
6.7.10. Kompozycja komentarza do transmisji	305

6.8. Wybrane elementy braku profesjonalizmu komentatora	307
6.8.1. Krzyk	307
6.8.2. Nieproduktywna kontrola monitora	309
6.8.3. Nerozsądne korzystanie z dokumentacji pomocniczej	309
6.8.4. Asertoryczność	310
6.8.5. Schematyzm i rutyna	310
6.9. Ekspersi i moda na tandemy	311
Rozdział 7. Język sportowy mówiony	315
7.1. Komentarz jako komunikat językowy	315
7.2. Konteksty retoryczne	316
7.3. Sportowy język branżowy	317
7.3.1. Zapożyczenia obcojęzyczne	321
7.3.2. Eponimy	327
7.3.3. Synonimy	330
7.3.4. Neologizmy	332
7.3.5. Neosemantyzmy	333
7.3.6. Socjolekty	338
7.3.7. Pola źródłowe neosematyzmów i socjolektów	345
7.4. Środki stylistyczne i retoryczne	346
7.4.1. Metafory i metonimie	347
7.4.2. Porównania i wyrażenia porównawcze	348
7.4.3. Personifikacje i animizacje	350
7.4.4. Peryfrazy	351
7.4.5. Hiperbole	353
7.4.6. Eufemizmy	354
7.4.7. Epitety i oksymorony	355
7.4.8. Synekdochy	356
7.4.9. Pytania retoryczne	357
7.4.10. Powtórzenia	358
7.4.11. Inne środki stylistyczne	359
7.4.12. Środki poza stylistyczne	360
7.4.13. Rola środków stylistycznych	362
7.5. Błędy i kłopoty językowe	365
7.5.1. Błędy gramatyczne fleksyjne	366
7.5.2. Błędy składniowe	370
7.5.3. Błędy fonetyczne	371
7.5.4. Błędy leksykalne i logiczne	373
7.5.5. Pleonazmy	377
7.5.6. Tautologie	380
7.5.7. Zwroty zużyte, wymagające zamienników	381

7.6. Lapsusy	382
7.6.1. Bezmyślne	384
7.6.2. Stylistyczne, składniowe, fleksyjne	385
7.6.3. Frazeologiczne	386
7.6.4. Porównawcze	386
7.6.5. Pleonazmy i tautologie	386
7.6.6. Obrażliwe, dwuznaczne, nieestetyczne	387
7.7. Deskrypcja zachowań językowych komentatora	388
Epilog. Największy teatr świata	391
Bibliografia	397
Spis tabel	419
Indeks nazwisk	425
Abstract	435
Zusammenfassung	437